

# Finanční majetek dluhové CP

Přednáška č. 5



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

# Dluhové CP

## Dluhopis:

cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky ve jmenovité hodnotě ke dni splatnosti a povinnost emitenta toto právo uspokojit + další práva plynoucí ze zákona či emisních podmínek dluhopisu ( právo na úrok)

# Dluhové CP

- **Kupóny:**

cenný papír, který slouží k uplatnění práva na výnos z dluhopisu; kupónový arch

- **Talon:**

poukázka na vydání nového kupónového archu

# Dluhové CP v rozvaze

## B. Dlouhodobý majetek

### B.III. Dlouhodobý finanční majetek

B.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
B.III.3.	Podíly – podstatný vliv
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
B.III.5.	<b>Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly</b>
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry – ostatní
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek
B.III.7.2.	<b>Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek</b>

# Dluhové CP v rozvaze

## C. Oběžný majetek

<b>C.III.</b>	<b>Krátkodobý finanční majetek</b>
C.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
C.III.2.	<b>Ostatní krátkodobý finanční majetek</b>
<b>C.IV.</b>	<b>Peněžní prostředky</b>
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech

Zdroj: autor

# Členění dluhopisů podle emitenta

- státní
- komunální
- bankovní
- podnikové

# Členění dluhopisů podle doby splatnosti

- krátkodobé – do 1 roku
- střednědobé – v rozmezí 1-10 let
- dlouhodobé – více jak 10 let

# Členění dluhopisů podle formy

- listinné – fyzická podoba
- zaknihované – podoba záznamu v registru cenných papírů



# Členění dluhopisů podle úročení

- s pevným kupónem (úrokem)
- s pohyblivým kupónem (úrokem)
- s nulovým kupónem

# Náležitosti dluhopisu

- Údaje o emitentovi
- Název dluhopisu, popř. označení dluhopisu
- Identifikační číslo podle mezinárodního systému číslování (ISIN)
- Forma dluhopisu
- Jmenovitá hodnota
- Výnos dluhopisu či způsob jeho stanovení
- Datum emise
- Způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty
- Data splatnosti dluhopisu a výnosů

# Dluhopis v listinné podobě - vzor

20150000

**Emitent:**  
ABEWY EXE GROUP, s.r.o., IČO: 279 44 514  
se sídlem Praha 3, Táboritská 1000/23, 130 87  
zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Praze oddíl C, vložka 128351

**DLUHOPIS**  
**ABEWY EXE GROUP II**  
listinný cenný papír na řad

**50 000 Kč**  
(padesát tisíc korun českých)

pevný roční úrok


**5,6 %**


ze jmenovité hodnoty dluhopisu


**Datum emise: 28. 08. 2015**  
**Datum splatnosti emise: 28. 08. 2018**  
**Datum splatnosti úroků: ke každému 28. dni v měsíci počínaje dnem 28.09.2015 a konče dnem 28.08.2018**

Způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty a výnosů z něho:  
Výplata úrokových výnosů Dluhopisu bude provedena bezhotovostně na provozovně Emitenta ve smyslu čl. 6 těchto Emisních podmínek nebo převodem na bankovní účet Oprávněné osoby, která je ke dni splatnosti jeho výnosu zapsána jako Vlastník Dluhopisu v seznamu Vlastníků Dluhopisu vedeným Emitentem.  
Splácení jmenovité hodnoty Dluhopisu bude provedeno převodem na bankovní účet Oprávněné osoby, která je ke dni splatnosti jeho výnosu zapsána jako Vlastník Dluhopisu v seznamu Vlastníků Dluhopisu vedeným Emitentem. Za den splácení se u bezhotovostního převodu považuje den, kdy bude příslušná částka odespaná z účtu Emitenta.

**SPECIMEN**

  
ABEWY EXE GROUP, s.r.o.  
Pavel Srnec - jednatel



  
ABEWY EXE GROUP, s.r.o.  
Roman Rampas - jednatel

# Dluhopisy držené do splatnosti

## nákup

- **na primárním trhu** (od emitenta)  
(zde **nemůže** být součástí ceny naběhlý alikvótní úrokový výnos = AÚV)
- **na sekundárním** (od předchozího investora)  
(součástí pořizovací ceny **může** být naběhlý a dosud nevyplacený AÚV)

## oceňování

- k datu pořízení – pořizovací cenou
- k rozvahovému dni – amortizovanou (zůstatkovou) hodnotou

# Oceňování dluhových CP

## ● okamžik prvotního zachycení

- emitent: jmenovitá hodnota
- **investor: pořizovací cena** (cena pořízení + poplatky makléřům, poradcům, burzám)

## ● rozvahový den (investor)

- **amortizovaná hodnota** (zůstatková hodnota) = pořizovací cena upravená o případné rozdíly
- reálná hodnota

# Členění dluhopisů

## ● Diskontované dluhopisy

- pod pari

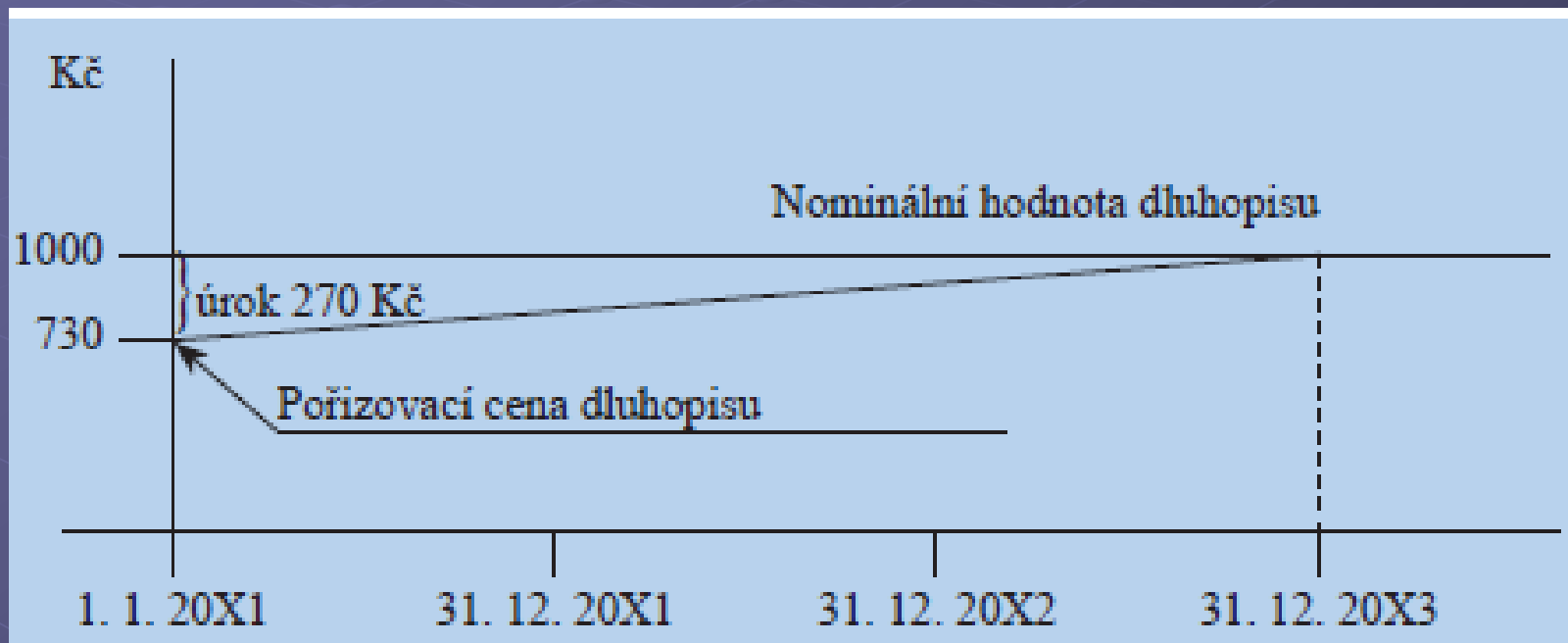
## ● Kupónové dluhopisy

- v pari
- pod pari
- nad pari

# Diskontovaný dluhopis

- takový dluhopis, který je na primárním trhu **prodán za nižší cenu než je jeho nominální hodnota**
- emitent v budoucnu při splatnosti zaplatí investorovi jen nominální hodnotu dluhopisu
- rozdíl mezi nominální hodnotou dluhopisu a emisním kurzem se nazývá **diskont**
- emitent bezkupónového dluhopisu od emise do splatnosti nevyplácí žádný kupón

# Dluhopis s nulovým kupónem



Zdroj: autor



# Kupónový dluhopis

- takový dluhopis, který je na primárním trhu **prodán buď za nominální hodnotu, nebo za nižší než nominální hodnotu, anebo za vyšší než nominální hodnotu**
- rozdíl mezi nominální hodnotou dluhopisu a nižším emisním kurzem se nazývá **diskont**
- rozdíl mezi nominální hodnotou dluhopisu a vyšším emisním kurzem se nazývá **prémie**
- držba dluhopisu opravňuje investora k pravidelným příjmům mezi dobou emise a dobou splatnosti nominální hodnoty na základě uplatnění **kupónu**
- emitent v budoucnu při splatnosti zaplatí investorovi nominální hodnotu dluhopisu

## Jmenovitá hodnota (JH) dluhopisu 1 000 Kč

Emise 1.1. 20X1, proplacení 31.12.X1

Úroková míra 10% z JH

Požizovací cena dluhopisu

a) 1 000 Kč

b) 980 Kč

c) 1 030 Kč

PC	Výnos z investice
1 000	
980	
1 030	

# Oceňování dluhových CP amortizovaná hodnota -výklad

Vztah		Rozdíl	Amortizace
PC > JH	NAD PARI	PRÉMIE	NÁKLAD
PC = JH	V PARI	-----	-----
PC < JH	POD PARI	DISKONT	VÝNOS

Zdroj: autor

# Dluhové CP – dlouhodobá aktiva

## ● Dlužné cenné papíry držené do splatnosti

- Amortizovaná (zůstatková) hodnota

## ● Realizovatelné cenné papíry

- Reálná hodnota
- Přecenění do vlastního kapitálu – fond z přecenění

# Dluhové CP – krátkodobá aktiva

## ● Cenné papíry k obchodování

- Reálná hodnota
- Přecenění výsledkově – náklady, výnosy

## ● Dlužné cenné papíry držené do splatnosti

- Amortizovaná (zůstatková) hodnota

## ● Ostatní realizovatelné cenné papíry

- Reálná hodnota
- Přecenění do vlastního kapitálu – fond z přecenění

# Oceňování amortizovanou (zůstatkovou) cenou

Pořizovací cena dluhopisu se:

- zvyšuje o naběhlý a nevyplacený alikvotní úrokový výnos (kupón),
- snižuje o vyplacený úrokový výnos (kupón),
- zvyšuje o poměrnou část diskontu,
- snižuje o poměrnou část prémie.

# Způsoby rozložení kupónu, diskontu/prémie

- lineárně
- současnou hodnotou a složeným úrokováním

Vzorec pro výpočet úrokového procenta  $i$ .

$$SH = \frac{BH}{(1+i)^n} \quad i = \sqrt[n]{\frac{BH}{SH}} - 1$$

SH = současná hodnota; BH = budoucí hodnota;  $(1+i)^n$  = odúročitel (činitel současné hodnoty);  $i$  = úroková míra;  $n$  = počet let diskontování

# Účtování

- Kupón – do finančních výnosů
- Diskont – do finančních výnosů
- Prémie – do finančních nákladů



# Příklad 1

Účetní jednotka nakoupila 1. 1. 20X1 na **primárním/sekundárním trhu** diskontovaný dluhopis emitenta XX, a.s. se splatností 2 roky (31. 12. 20X2) o nominální hodnotě 198 450 Kč za emisní kurz 180 000 Kč (5 % p. a.).

Dluhopis hodlá účetní jednotka držet do splatnosti.

# Řešení příklad 1

## lineární rozložení diskontu

Kolik činí hodnota diskontu?

$$198\,450 - 180\,000 = 18\,450$$

Kolik činí finanční výnosy roku 20X1, 20X2?

$$20X1: 9\,225$$

$$20X2: 9\,225$$

Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?

$$180\,000 + 9\,225 = 189\,225$$

# Řešení příklad 1

## lineární rozložení diskontu

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 1. 20X1 DFM – PC	180 000		180 000	----	
31. 12. 20X1 KFM	189 225		189 225	VH 20X1	9 225
31. 12. 20X1 KFM – před výplatou NH	198 450		198 450	VH 20X2	9 225

Zdroj: autor

# Řešení příklad 1

současná hodnota a složené úrokování

**Kolik činí hodnota diskontu?**

$$198\ 450 - 180\ 000 = 18\ 450$$

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X1, 20X2?**

20X1: 9 000

výpočet:  $180\ 000 \times 5\ \% = 9\ 000$

20X2: 9 450

výpočet:  $189\ 000 \times 5\ \% = 9\ 450$

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

$$180\ 000 + 9\ 000 = 189\ 000$$

# Řešení příklad 1

## současná hodnota a složené úrokování

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 1. 20X1 DFM – PC	180 000		180 000	----	
31. 12. 20X1 KFM	189 000		189 000	VH 20X1	9 000
31. 12. 20X2 KFM – před výplatou NH	198 450		198 450	VH 20X2	9 450

Zdroj: autor

# Účtování příklad 1



# Příklad 2

Účetní jednotka nakoupila 1. 1. 20X1 na **primárním trhu** kupónový dluhopis emitenta AB, a.s. se splatností 2 roky (31. 12. 20X2) o nominální hodnotě 200 000 Kč za emisní kurz 200 000 Kč s pevným úrokem 5 % p. a. Kupón emitent proplácí 1 x ročně. Dluhopis hodlá účetní jednotka držet do splatnosti.

# Řešení příklad 2

**Kolik činí hodnota ročního kupónu?**

$$200\ 000 \times 5\ \% = 10\ 000$$

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X1, 20X2?**

$$20X1: 10\ 000$$

$$20X2: 10\ 000$$

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

$$200\ 000 + 10\ 000 - 10\ 000 = 200\ 000$$

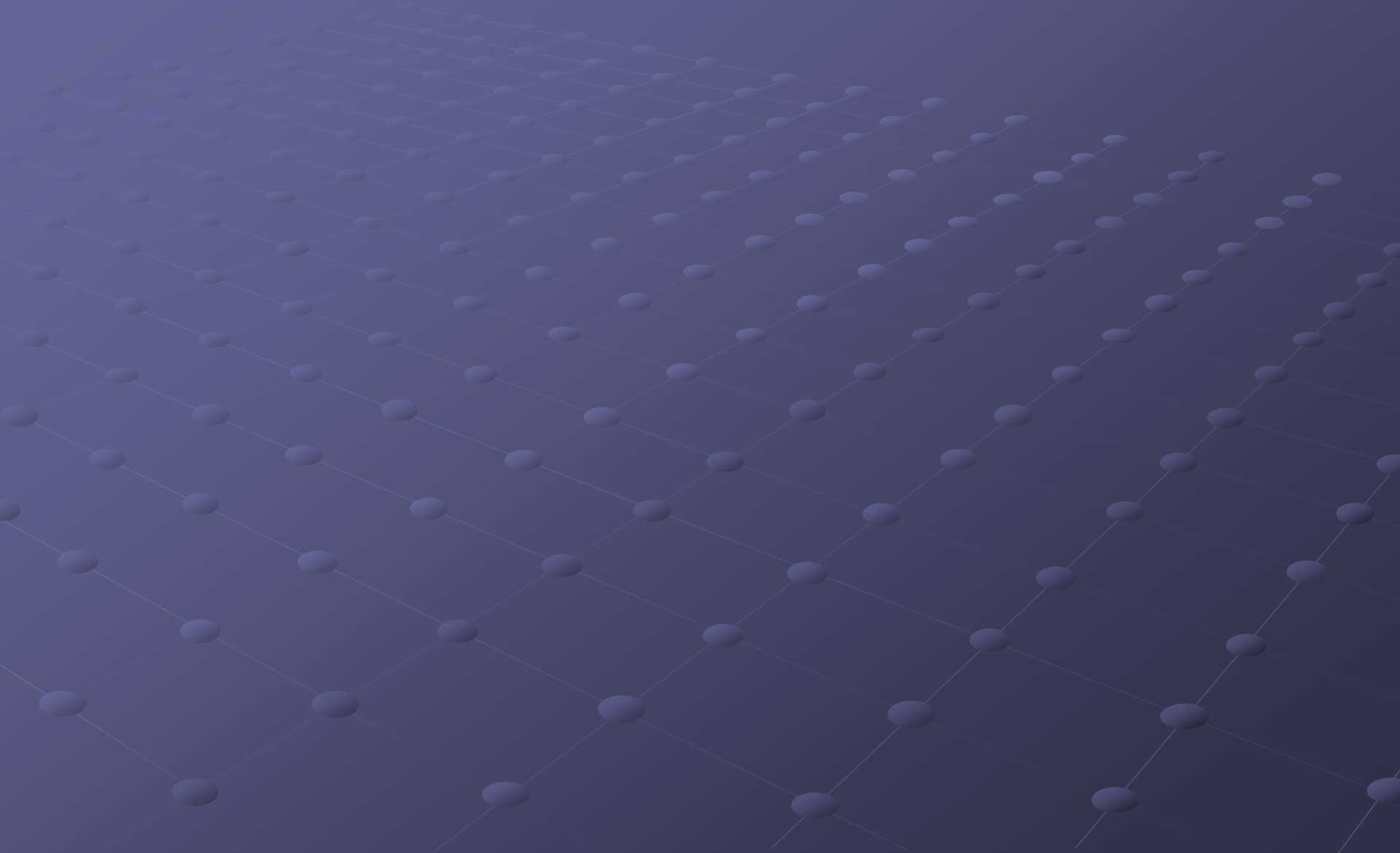


# Řešení příklad 2

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 1. 20X1 DFM – PC	200 000		200 000	----	
31. 12. 20X1 KFM	200 000		200 000	VH 20X1	10 000
31. 12. 20X2 KFM – před výplatou NH	200 000		200 000	VH 20X2	10 000

Zdroj: autor

# Účtování příklad 2



# Příklad 3

Účetní jednotka nakoupila 1. 1. 20X1 na **primárním trhu** kupónový dluhopis emitenta AB, a.s. se splatností 2 roky (31. 12. 20X2) o nominální hodnotě 200 000 Kč za emisní kurz 192 768 Kč s pevným úrokem 5 % p. a. při současné efektivní úrokové míře 7 %.

Kupón emitent proplácí 1 x ročně.

Dluhopis hodlá účetní jednotka držet do splatnosti.

# Řešení příklad 3

**Kolik činí hodnota jednoho kupónu?**

$$200\ 000 \times 5\ \% = 10\ 000$$

**Kolik činí hodnota diskontu?**

$$200\ 000 - 192\ 768 = 7\ 232$$

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X1, 20X2?**

20X1: kupón 10 000, diskont 3 494

$$192\ 768 \times 7\ \% = 13\ 494$$

20X2: kupón 10 000, diskont 3 738

$$196\ 262 \times 7\ \% = 13\ 738$$

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

$$192\ 768 + 13\ 494 - 10\ 000 = 196\ 262$$

# Řešení příklad 3

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 1. 20X1 DFM – PC	192 768		192 768	----	
31. 12. 20X1 KFM	196 262		196 262	VH 20X1	13 494
31. 12. 20X2 KFM – před výplatou NH	200 000		200 000	VH 20X2	13 738

Zdroj: autor

# Účtování příklad 3



# Příklad 4

Účetní jednotka nakoupila 1. 1. 20X1 na **primárním trhu** kupónový dluhopis emitenta AB, a.s. se splatností 2 roky (31. 12. 20X2) o nominální hodnotě 200 000 Kč za emisní kurz 207 654 Kč s pevným úrokem 5 % p. a. při současné efektivní úrokové míře 3 %.

Kupón emitent proplácí 1 x ročně.

Dluhopis hodlá účetní jednotka držet do splatnosti.

# Řešení příklad 4

**Kolik činí hodnota jednoho kupónu?**

$$200\ 000 \times 5\ \% = 10\ 000$$

**Kolik činí hodnota prémie?**

$$200\ 000 - 207\ 654 = -7\ 654$$

**Kolik činí finanční výnosy a náklady roku 20X1, 20X2?**

20X1: kupón 10 000, prémie 3 770

$$207\ 654 \times 3\ \% = 6\ 230$$

20X2: kupón 10 000, prémie 3 884

$$203\ 884 \times 3\ \% = 6\ 116$$

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

$$207\ 654 + 6\ 230 - 10\ 000 = 203\ 884$$

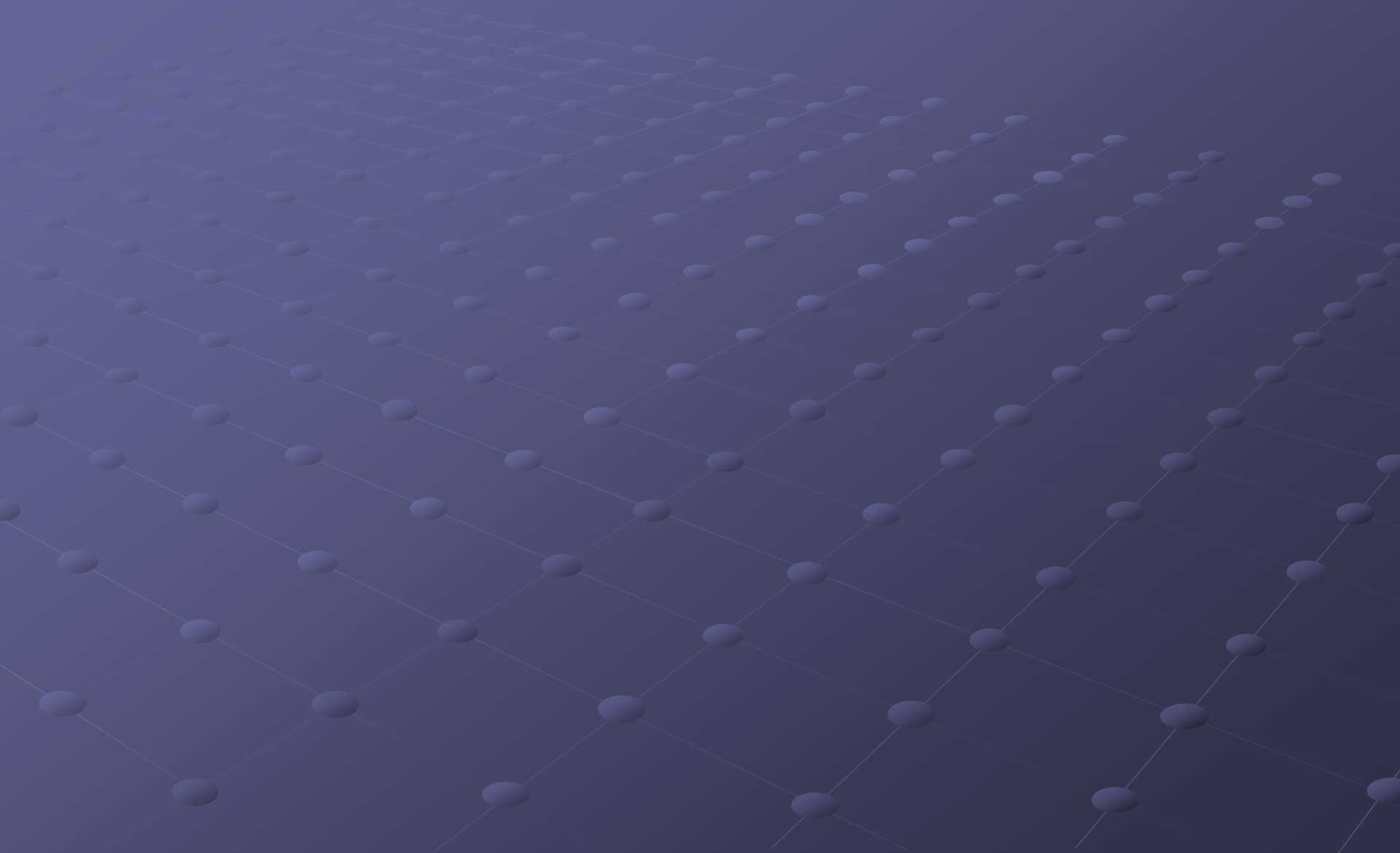


# Řešení příklad 4

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 1. 20X1 DFM – PC	207 654		207 654	----	
31. 12. 20X1 KFM	203 884		203 884	VH 20X1	6 230
31. 12. 20X2 KFM – před výplatou	200 000		200 000	VH 20X2	6 116

Zdroj: autor

# Účtování příklad 4



# Příklad 5

Účetní jednotka nakoupila 1. 7. 20X1 na **sekundárním trhu** kupónový dluhopis emitenta AB, a.s. se splatností 2 roky (31. 12. 20X2) o nominální hodnotě 200 000 Kč, emitovaný ke dni 1. 1. 20X1 za pořizovací cenu 200 000 Kč s pevným úrokem 6 % p.a. Kupón emitent proplácí 1 x ročně.

Dluhopis hodlá účetní jednotka držet do splatnosti. Používá lineární rozložení úroku.

# Řešení příklad 5

**Kolik činí hodnota jednoho kupónu?**

$$200\ 000 \times 6\ \% = 12\ 000$$

**Dluhopis byl nakoupen v hodnotě pari, pod pari nebo nad pari?**

$$PC - \text{naběhlý a nevyplacený AÚV} = 200\ 000 - 6\ 000 = 194\ 000$$

pod pari, tj. s diskontem

**Kolik činí hodnota diskontu/prémie?**

$$200\ 000 - 194\ 000 = \text{diskont } 6\ 000$$

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X1, 20X2?**

20X1: kupón 6 000, diskont 2 000

20X2: kupón 12 000, diskont 4 000

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

$$200\ 000 + 6\ 000 - 12\ 000 + 2\ 000 = 196\ 000$$

# Řešení příklad 5

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 7. 20X1 DFM – PC	200 000		200 000	----	
31. 12. 20X1 KFM	196 000		196 000	VH 20X1	8 000
31. 12. 20X2 KFM – před výplatou	200 000		200 000	VH 20X2	16 000

Zdroj: autor

# Účtování příklad 5



# Příklad 6

Účetní jednotka nakoupila 1. 4. 20X1 na **sekundárním trhu** kupónový dluhopis za 15 240 Kč. Dluhopis byl emitován 1. 1. 20X1, jmenovitá hodnota dluhopisu 15 000 Kč, úrokový výnos činí 12 % p. a. (kupón se vyplácí při splatnosti dluhopisu). Splatnost dluhopisu je 31. 12. 20X2. K 31. 12. 20X1 bylo možné dluhopis na trhu koupit za 18 000 Kč.

Účetní jednotka zařadila dluhopis jako dlouhodobý realizovatelný CP.

# Řešení příklad 6

**Kolik činí hodnota jednoho kupónu?**

$15\ 000 \times 0,12 = 1\ 800$  ročně; 150 měsíčně

**Kolik činí nakoupený alikvótní úrokový výnos (AÚV)?**

$150 \times 3 = 450$

**Kolik činí hodnota dluhopisu (bez AÚV), za který jsme ho nakoupili?**

$15\ 240 - 450 = 14\ 790 < 15\ 000$

**Kolik činí hodnota diskontu?**

Diskont  $210/21 = 10$  měsíčně

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X1?**

20X1: kupón  $1\ 350 (150 \times 9) +$  diskont  $90 = 1\ 440$



# Řešení příklad 6

**Kolik činí hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1 před přeceněním na RH?**

20X1 před přeceněním: 16 680

**Kolik činí hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X1?**

20X1: 18 000, přecenění 20X1 do fondu z přecenění 1 320

**Kolik činí finanční výnosy roku 20X2?**

20X2: kupón 1 800 + diskont 120 = 1 920

**Jaká je hodnota dluhopisu k 31. 12. 20X2 před výplatou?**

15 000

# Řešení příklad 6

Aktiva	Brutto	Korekce	Netto	Pasiva	Netto
1. 7. 20X1 DFM – PC	15 250		15 240	----	
31. 12. 20X1 KFM před přeceněním na RH	16 680		16 680	VH 20X1	1 440
31. 12. 20X1 KFM po přecenění na RH	18 000		18 000	VH 20X1  Fond z přecenění	1 440  1 320
31. 12. 20X2 KFM před výplatou	15 000		15 000	VH 20X2 Fond z přecenění	1 920  0

Zdroj: autor

# Účtování příklad 6

